

en Retskyndig. Jeg troer, at dette vilde være et Misgreb, og jeg skal sige Dem, mine Herrer! hvorfor. Det er, fordi det vilde stride imod de omhandlede Forretningers Natur, naar man gjør sig Rede for, hvad disse Forretninger i Hovedsagen skulle gaae ud paa. Det er væsentlig et Skjøn og en Taxation, hvor paa det her kommer an; det kan ofte være forbundet med stor Vanskelighed, ved de Ansættelser, paa hvilke Resultaterne skulle grundes, at kunne gaae frem med nogenlunde Sikkerhed, og i samme Grad udfordres der stor Sagkundskab med Hensyn til de særegne Forhold, hvorom her er Tale. Men en saadan Sagkundskab maa fornemmelig søges hos Mand, der ligesom have levet sig ind i disse Forhold og kan ingenlunde i nogen fortrinlig Grad søges netop hos de Retskyndige. Men nu kunne dog de Herrer umuligt tabe af Sigte, hvor overordentlig vigtig Formandens Function vil blive i disse Afsløringscommissioner. Det blev allerede under den første Behandling maafæe dog noget vel stærkt fremhævet af et andet Medlem, at der kunde være Grund til at befrygte, at Parternes Valg let vilde give, som den ærede Rigsdagsmand udtrykte sig, partiiske Resultater, eller, maafæe bedre udtrykt, at enhver af Parterne mere, end det for Sagens Skyld kunde være ønskeligt, ved Valget vilde see paa sin egen Interesse; ja, om han end ikke ellers var tilbøielig hertil, kunde han dog troe at skyde sig selv, at tage slige Hensyn i Betragtning, af Frygt for, at den anden Part vilde gjøre det Samme. Det kan derfor ikke feile, at Stemmerne fra de valgte Medlemmers Side meget ofte ville komme til at staae lige imod hinanden, og da er det Formanden, som faaer den afgjørende Stemme; men desto vigtigere er det, at netop han har den tilbørlige Sagkundskab. Og selv affect fra den Forudsætning, at de af Parterne valgte Afsløringsmand ofte i deres Parts Interesse kunne være tilbøielige til nogen Censidighed i deres Opfattelse af Sagen, saa er det dog i ethvert Fald vist, at der i dette Slags Sager meget let kan finde stor Meningsulighed Sted mellem de af Parterne valgte Mand; ogsaa da ligger Afgjørelsen ene i Formandens Haand. Jeg tillader mig i Forbindelse hermed endnu at

gjøre opmærksom paa, hvad jeg allerede før i en anden Anledning berørte, at det nemlig i Lovforslaget § 7 er paalagt Afsløringscommissionerne, at de skulle søge ved Mægling at tilveiebringe mindelig Overenskomst mellem Parterne. Denne Deel af Afsløringscommissionernes Virksomhed er af særdeles megen Vigtighed og maa fornemmelig ledes af Formanden; men skal dette Hverv kunne lykkes ham, da maa han som Mægler kunne træde op mellem Parterne, udrustet med al den Sagkundskab, som disse vanskelige Sagers fyldestgjørende Behandling udfordrer, men hvilken — som sagt — ikke i nogen fortrinlig Grad kan ventes netop hos de Lovkyndige. Det er alt dette, Landbocommissionen har havt for Øie, naar den i sin Betænkning med stor Bægt — og derhos eenstemmig — har fremhævet, at der til Formand i hver af Afsløringscommissionerne burde bestikkes en selvstændig og sagkyndig, navnlig med Landbosforholdene fortrolig Mand. Jeg skal og tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at der i det Udkast til en Instrux for Hovertiafsløringsmændene, som den høitærede Indvrigsminister har havt den Bevillie foreløbig at meddele Thinget, og som er affattet i Form af en Skrivelse til Formanden, forekommer følgende Passus: „Jeg holder mig overbevist om, at De vil lade det være Dem magtpaaliggende, ved foresaldende Leiligheder med Deres Raad og Veiledning at bidrage til, at frivillige Overenskomster om Hovertiets Afslørning kunne bringes i Stand, ogsaa uden Afsløringsmændenes Medvirkning.“ Dette er uden Tvivl en meget heldig Tanke, og dersom Formanden har den fornødne Indsigt og Dygtighed og dermed forener Nidkærhed for dette sit Kald, vil han, ved retteligen at følge det her givne Vink, kunne stifte overordentlig megen Gavn. Men det er ikke til en Lovkyndig som saadan, disse Ord ere henvendte, det er til en Mand, som maa forudsættes i en fortrinlig Grad at bestidde Sagkundskab i den her omhandlede særegne Retning, eller — for at bruge Landbocommissionens Udtryk — at være fortrolig med Landbosforholdene; det er en saadan Sagkundskab, som skal sætte ham i Stand til, ved kyndige Raad og forstandig